

Grunddokument för Evangeliska Frikyrkans internationella arbete

Inledning

Evangeliska Frikyrkan (EFK) utgörs av självständiga och ömsesidigt beroende församlingar som står tillsammans i gemenskap och mission och där beslut i trossamfundets gemenskap uttrycker församlingarnas gemensamma vilja. EFKs vision är *”Växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen”*. För att förverkliga visionen bedriver EFK och dess församlingar en omfattande verksamhet.

Grunddokumentet uttrycker EFKs vilja att verka för Gudsrikets genombrott här på jorden genom att grunda församlingar, träna ledare och tjäna i samhället med fokus på följande områden: Församlingsbyggande, Barns rättigheter, Hållbar försörjning och Mot människohandel. Detta sker tillsammans med de olika samarbetskyrkor och andra partners med vilka vi är förbundna i ett stort globalt nätverk för mission.

Grunddokumentets ställning och funktion

I detta arbete behövs både Andens ledning och en noggrann och tydlig planering. Denna planering sker bland annat genom strategisk planering, fastställda verksamhetsplaner och därtill hörande budget. De överordnade dokument som styr denna planering finns i de av kongressen beslutade dokumenten: **”Evangeliska Frikyrkans tro och självförståelse”** samt detta dokument **”Grunddokument för Evangeliska Frikyrkans internationella arbete”**.

Syftet med detta grunddokument är:

- ❖ Att klargöra de grundläggande övertygelser och principer som ska styra det internationella arbetet.
- ❖ Att ange övergripande missionella vägval och förhållningssätt som får genomslag i hela vårt internationella arbete.

Då vår inriktning är att det ska råda ömsesidighet i relationerna mellan organisation, samarbetspartner och församlingar måste detta få genomslag i vårt sätt att tänka och arbeta. Grunddokumentet ska tydliggöra EFKs uppgift, roll och självförståelse för det pågående samarbetet och samtalet med våra samarbetskyrkor och partners. Det är en viktig utgångspunkt för gemensam dialog. Grunddokumentet är vägledande för Internationella programmets fortlöpande strategiarbete och ska ge EFKs organisation och församlingsrörelsen en gemensam syn på det internationella arbetet.

Grunddokumentet ger en beskrivning av missionens utgångspunkter och utmaningar utifrån teologi, historia och omvärldsanalys. Därefter tar grunddokumentet upp det konkreta arbetets utformning, genom grunddrag, tematik, kännetecken och förhållningssätt.

Missionens utgångspunkter och utmaningar - Varför vi bedriver mission

Teologisk grund

”Kyrkan lever av mission som elden av att brinna.” Detta citat från teologen Emil Brunner antyder att mission är en del av den kristna kyrkans och därmed varje lokal församlings identitet och uppgift. I detta avsnitt vill vi teckna den bibelteologiska grunden för missionen och lyfta fram de aspekter vi ser som bärande element.

Gud som utgångspunkten för all mission

Med mission avser vi i detta dokument den kallelse och det uppdrag Gud har gett den kristna kyrkan och den lokala församlingen att manifesteras och förkunna de goda nyheterna om Guds rike, evangeliet om Jesus Kristus, i hela världen, till ett vittnesbörd som kan ses och höras bland alla folk. Denna mission har sin förutsättning i församlingens inre liv och gemenskap, som alltid bär en missionsdimension. Men missionens grund är djupast sett förankrad i Gud själv. Missionen har sitt ursprung i Gud och börjar och slutar i Gud. Den Bibliska frälsningshistorien med utväljandet av Abraham som blir ett folk, Israel, som leds till befrielse och ingår i förbundet utgör grundberättelsen om hur Gud agerar i världen. Frälsningshistorien som så småningom leder fram till Jesus Kristus, visar hur Gud agerar för att nå slutmålet: en upprättad värld. Detta Guds handlade kan beskrivas som en rörelse av mission i världen, Guds mission, Missio Dei.

Drivkraften för denna mission kan förklaras utifrån Guds treeniga väsen. I treenigheten är en ömsesidig kärlek verksam och det var utifrån den kärleken som Gud skapade, och det är ut ur den kärleken som Guds mission är verksam och fullkomnas. Församlingen är indragen i Guds mission och i Jesu uppdrag i den här världen: ”Som Fadern har sänt mig till världen, sänder jag er till världen” (Joh 17:18, 20:21). På det sättet dras vi in i Guds rörelse, Guds mission, och sänds utifrån samma sändning som sker inom treenigheten.

Korset och uppståndelsen är i centrum

Guds mission har sitt centrum i Jesus Kristus och hans uppdrag i den här världen. Detta beskrivs tydligt i Filipperbrevet 2:6-11. I Jesus Kristus blev Gud människa och kom för att tjäna, lida och dö för att därigenom försona världen med sig själv. Hans uppståndelse bekräftar den fullbordade försoningen och seger över döden. Utifrån Kristus upphöjda position kallas nu alla människor till omvändelse och försoning med Gud. En omistlig del av missionsuppdraget är tron på Jesus Kristus som den enda vägen till Gud och den som fullt ut och slutligt uppenbarar vem Gud är (Joh 1:18, Apg 4:12). En dag kommer alla knäna att böjas för Kristus och allt skapat ska underordna sig honom och Kristus ska sammanfatta allt och Gud blir allt i alla (Ef 1:10, 1 Kor 15:28). I väntan och hoppet på den dagen pågår missionen.

Guds mission har en församling

Utifrån vår förståelse av vem Gud är förstår vi också vårt uppdrag, att vara sänd som vittne till en brusten värld. Denna sändning, eller mission, är alltså en grundläggande dimension i den lokala församlingens och hela kyrkans identitet och existens, som varken kan väljas till eller väljas bort. Missionen har sin bas i församlingens inre liv där den i all dess ofullkomlighet och brustenheter är kallad att återspegla Guds kärlek och på så sätt dra

människor till sig. Mission utgörs även av kyrkans rörelse utåt att i ord och gärning vittna om riket. Guds församling har egentligen inte en mission, utan Guds mission har en församling som är kallad till Jesus men också sänd ut i världen för att tjäna Gud och verka för hans rikets upprättande och förverkligande.

Mission är en del av den kristna efterföljelsen. Den troende kallas att följa Jesus Kristus, att tjäna honom genom att bli lika honom och det liv som han själv förkroppsligade när han vandrade på jorden. Den uppståndne Kristus som övervunnit döden sände ut sina lärjungar för att de själva skulle ”göra lärjungar” i ljuset av att Jesus Kristus nu har all makt i himlen och på jorden (Matt 28:16-20). Därför är var och en som följer Kristus kallad till ett missionellt lärjungaliv där Kristus herravälde blir synligt genom Andens kraft i liv, ord och handling.

Alla folk är kallade att bli Jesu lärjungar

Kallelsen till att bli Jesu lärjungar gäller alla folk (Matt 28:19). Grunden är att Gud i Kristus har rivit murar (Ef 2:13-19) och inbjuder alla människor till sig (Apg 10:34-36). I lydnad och trohet mot evangeliet kallas församlingen att fortsätta gå över geografiska, religiösa och kulturella gränser, ta initiativ till pionjärbete och grunda nya församlingar bland dem som ännu inte hört. Missionsuppdraget förverkligas på det sättet både i den egna närmiljön och i helt andra kulturmiljöer, ”intill jordens yttersta gräns” (Apg 1:8), så att församlingar växer fram över hela världen som är djupt rotade i Kristus och i närkontakt med sin egen kultur. Kallelsen inbegriper människor från alla typer av grupper och kulturer, även dem som andra blundar för och som inte anses prioriterade, de ‘minst sedda, minst nådda’. Tillgången till evangeliets förvandlande kraft är i grunden en rättvisefråga.

Missionen är ledd av Anden

Vi tror att Anden Andens verk i och genom församlingen är ett uttryck för det Gud vill göra i världen (Ef 1:13-14, 2 Kor 1:22). Anden leder både den enskilde kristne och församlingen ut i gudsrikets tjänst. Andens gåvor ges också som en utrustning för dess mission. Det kan ses i såväl Jesu liv och tjänst som i Apostlagärningarnas beskrivning av den tidiga kyrkan. Andens ledning i missionsuppdraget är alltid i harmoni med Guds ord men kan ändå ibland vara överraskande, såsom den var för Paulus när han hindrades i sina planer och leddes in i nuvarande Europa (Apg 16). I uppdraget att vända människor “från mörkret till ljuset och från Satans makt till Gud” (Apg 26:18) är vi helt beroende av Guds Ande. Det är bara genom Andens verk som en genuin omvändelse och befrielse från det ondas makt kan ske.

Evangelium gäller hela skapelsen

De välkända orden i Johannes 3:16 säger att “så älskade Gud världen (’kosmos’ enligt grundtexten) att han sände sin egen son.” Guds kärlek omfamnar därför hela människan och hela skapelsen. Vi läser och ser att Jesus sände sina lärjungar att predika evangelium för ”allt skapat” (Markus 16:15). Löftet står fast att skapelsen ska befrias när människan når sin fulla befrielse i Kristus (Rom 8:20-21).

Mission innebär därför att se Guds rike genom Jesus Kristus ta gestalt i alla de aspekter som är människans liv; hos enskilda individer liksom i gemenskaper, miljöer och kulturer. Detta sker genom att församlingen i missionen möter människors andliga, sociala och materiella behov och verkar för förändringar i samhälle och miljö. I våra ögon är både de

andliga som de sociala aspekterna av missionens insatser likvärdiga (fullvärdiga) manifestationer av evangeliet. Detta helhetsperspektiv kan benämnas Missio Integral, fullkornsevangelium.

I GT var profeterna de som urskilde Guds röst för sin tid och sitt samhälle, och på så vis uppmanade till omvändelse. Denna omvändelse handlade många gånger om att upphöra med förtryck och leva ut rättfärdighet och rättvisa (Jer 22:3, Sak 7:10, Amos 5:24). I NT nås människan av Guds rikes kallelse genom Jesus vars programförklaring om riket bland annat ges i Lukas 4:18-19 som ett glädjebud för de fattiga, befrielse för de fångna, syn för del blinda och frihet för de förtryckta. Fred, rättvisa och upprättade liv kan därför förstås som en föräning av Guds fullbordade rike (Upp 21:1-5, 26-27, Rom 13:11-13).

Det är Gud som all ära ska ha

Mission handlar om att Gud ska bli förhårligad. Missionens yttersta syfte är att Guds rike ska bli synligt, att Gud ska bli förhårligad och att Herren Jesus ska bli känd och ärad bland människor såsom den han är. Det sker inte minst genom att människor befrias från ondskans makt och upprättar en konkret social gemenskap, som vittnar om Guds rike och visar på Kristus. Detta ”budskap om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk” och först därefter ”skall slutet komma” (Matt 24:14).

Vår identitet och historia

EFK tillkom den 1 januari 1997 under namnet Nybygget – kristen samverkan efter en process där först Helgelseförbundet (HF), med början 1887, och Fri baptistsamfundet (FB), med början 1872, gick samman 1993 och bildade HF/FB. Därefter gick Örebro missionen (ÖM), med början 1891, samman med HF/ FB efter beslut i oktober 1996. Några år senare (2002) fastställdes namnet till Evangeliska Frikyrkan. HF och ÖM var från början sällskap för inre och yttre mission och blev först senare församlingsrörelser och samfund. Internationell mission fanns därför som en väsentlig del av modersamfundens DNA. Denna bakgrund innebär att EFK har ett brett arv att förvalta, med rötter i baptism, helgelse rörelse och pingstväckelse. Arvet påverkar vår syn på till exempel lärjungaskap, församlingsliv och internationell mission. Med inspiration från historien vill vi förvalta arvet genom att tjäna Gud här och nu, i trohet mot Kristus och med inlevelse i vår tids situation. Vårt nuvarande uppdrag måste dock sägas utgöra mer än ett arv att förvalta, det är en väsentlig del av vår identitet som församlings och missionsrörelse. Utifrån vart vi kommer vet vi vart vi är på väg.

Tidigt är både socialt arbete och evangelisation en del av vittnesbördet. Avkoloniseringen och den missionsteologiska utvecklingen ledde till framväxten av självständiga samarbetskyrkor från mitten av 1900-talet. Detta förändrar samfundens roll. Kongressen för världsevangelisation i Lausanne 1974 påverkade i hög grad modersamfundet och Lausannedeklarationen antogs efter hand av dessa som ett grunddokument för deras internationella arbete. Temat från Lausanne, ”Hela evangeliet till hela människan i hela världen”, beskriver i koncentrat samtliga modersamfundets syn på relationen mellan församlingsinriktat och socialt missionsarbete. Den helhetssynen tillsammans med möjligheten att erhålla medel från Sida för socialt biståndsarbete, ökade de internationella sociala insatserna inom modersamfundet.

När ett gemensamt samfund bildades 1997 formulerades en gemensam ideologisk grund för det internationella arbetet och några grundläggande principer som ska präglade planeringen och genomförandet av det internationella arbetet: Pionjär inriktning, helhetssyn, samarbete och ömsesidighet. Dessa principer och värderingar återspeglas i detta dokument.

Vid bildandet beskrevs även organisationens roll i relation till församlingarna när det gäller mission:

Syftet med Nybyggets internationella arbete kan beskrivas på följande sätt: Nybygget vill vara en rörelse som hjälper församlingar att fullborda missionsuppdraget att nå alla folk, genom att motivera, utrusta och understödja kristna i alla åldrar.

Det vi har gjort, de ställningstaganden vi har tagit och de värderingar som har formats i vårt internationella missionsarbete vägleder oss i den fortsatta förståelsen och utförandet av internationell mission.

Omvärldsanalys

Hur vi gestaltar och låter vår teologi och erfarenheter ta form i praktisk handling tar avstamp i vår omvärldsanalys. Vi lever och arbetar i en komplex värld. Därför behöver en missionsrörelse ständigt utvärdera sitt arbete i relation till de förändringar som sker. Det påverkar hur vi bedriver vårt arbete och vår strategi. Det är därför väsentligt att det sker en lokal och specifik omvärldsanalys. Det är ett kontinuerligt arbete tillsammans med samarbetskyrkor och samarbetspartners i de olika regionerna. Här följer emellertid en mer övergripande omvärldsanalys som beskriver de mest dominerande trenderna som har stor påverkan i vår tid och som sannolikt kommer att fortsätta dominera utvecklingen under överskådlig framtid.

Politisk instabilitet och minskat demokratiskt utrymme

Vi är just nu i en mycket instabil situation. Rysslands invasion av Ukraina februari 2022 och det påföljande politiska läget har även gjort det allmänna säkerhetsläget mer oförutsägbart. Det förstärks ytterligare av situationen och oroligheterna i Mellanöstern. Det rubbar den delikata balansen mellan flera ledande nationer som Kina, USA och Ryssland. Förutom detta påverkas säkerhetsläget fortsatt av olika terrorgrupper. Detta är påtagligt på ett globalt plan. Det finns även tydliga intressen från Ryssland, Kina och USA som påverkar situationen i syd. De politiska allianserna följer också trenden de senaste 30 åren att tydligt koppla till ekonomiska intressen snarare än att vara ideologiskt drivna. Kinas allt tydligare roll som både politisk och ekonomisk aktör befäster den tesen. Det har även skett en förskjutning från demokratisering mot mer totalitära maktanspråk vilket är en synlig trend inte minst i syd. Det förstärker ytterligare osäkerheten i världen.

Ekonomiska utmaningar

Den påtagliga politiska osäkerheten påverkar även världsekonomin. Konflikterna minskar matsäkerheten globalt med ökade världsmarknadspriser som följd. Globalt har ekonomin präglats av flera handelsstrider där protektionism blir en allt tydligare faktor. Samtidigt isoleras de fattiga nationerna i sin strävan att komma in på världsmarknaden. Den tydliga trenden fram till 2020 var att fattigdomen minskade bland annat beroende på en växande medelklass, där allt fler fick del av förbättrade livsvillkor. Sedan 2020 har dock andelen

fattiga ökat och klyftan mellan fattiga och rika har fortsatt att utvidgas under åren efter covidpandemin och den ekonomiska tillbakagången i världen.¹

Ökad fattigdom och ökad ojämlikhet

Idag lever över 700 miljoner människor i extrem fattigdom, det vill säga på mindre än 2,15 dollar om dagen. Mer än 800 miljoner människor går till sängs hungriga varje kväll. Hårdast drabbar fattigdomen kvinnor och barn; de extremt fattiga utgörs till 70 % av kvinnor. Den ökande klyftan mellan fattiga och rika är inte bara materiell – den går också mellan dem som har möjlighet att skaffa sig kunskap och de som inte har tillgång till utbildning. 1 av 5 barn i världen har inte tillgång till utbildning och många har berövats utbildning under pandemiåren vilket inneburit avbruten eller försvärad skolgång. Påtagligt är också att den ojämna fördelningen av hälsovård, vaccin och medicin är en faktor som befäster människors utsatthet.

Klimat och miljö

Ytterligare en utmaning är den pågående miljö- och klimatkrisen som nu påtagligt börjar få konsekvenser inte minst för våra samarbetspartners och samarbetskyrkor. Osäkerhet kring skörd och sådd, en ökning av oväntade väderhändelser och naturkatastrofer är konkreta konsekvenser. Det bidrar ytterligare till orättvisor och fattigdom då de redan mest utsatta drabbas hårdast av de klimatförändringarna. Förenta nationerna har i skarpa ordalag påpekat behovet av politisk handlingskraft i en situation där flera viktiga parametrar går i fel riktning. Klimat- och miljöfrågor är en ödesfråga. Den globala uppvärmningen kommer att innebära att vissa platser blir obeboeliga med exempelvis akut vattenbrist. Som en påtaglig konsekvens finns även ökade flyktingströmmar. Det är dock inte bara en materiell och fysisk utmaning utan är även existentiellt och andligt.

Globalisering

Globaliseringen har fortsatt att påverka samhället på ett avgörande sätt inte minst vad det gäller faktorer ekonomi, handel, transporter och digitaliseringen. Global handel, en digital kultur, ett ökat resande och migration bidrar till att vi mer än tidigare lever i ett beroende av varandra. Ekonomiskt och kulturellt har globaliseringen haft stora konsekvenser. Samtidigt har globalisering ökat miljöpåverkan samt gynnat multinationella företag framför allt i relation till småbrukare och lokala företag. Det har skapat en motreaktion som gör att det parallellt med globaliseringen finns en annan rörelse som driver mot mer lokalisering och ett stärkande av nationalstaten.

Digitalisering

Den digitala utvecklingen har under de senaste decennierna inneburit stora förändringar när det gäller informationsutbyte men har mer långtgående konsekvenser än så. Det digitala skiftet har även påverkat samhällsutvecklingen och den trenden fortsätter. Den snabba utvecklingen av den digitala tekniken bidrar till att öka klyftan mellan de vars kultur, infrastruktur och administration bygger på en digitalt läskunnig befolkning och de samhällen som i större utsträckning lever utan dessa tekniker. Introduktionen av AI och alltmer förfinade redskap i relation till detta är en stor och brännande fråga. Texters ursprung och bilders sanningsvärde blir alltmer svårtolkade. Allt fler människor har idag

¹ World Economic Forum

internet och dess plattformar som en slags primär kultur. Det omdefinierar relationer och det krävs nya metoder för att möta människors andliga och sociala behov. Här finns även den raka motsatsen, de som är exkluderade eller begränsade i sin tillgång till dator och internet. I flera av de länder där vi arbetar är den digitala utvecklingen mycket svag. Det blir en rättvisefråga där digital tillgång på många sätt är avgörande för individers och samhällets utveckling.

Migration, flyktingskap och människohandel

Tydligt sammankopplat med globaliseringen är migration, flyktingskap och trafficking. Migration drivs till dels av ett ökat globalt utbyte till följd av arbete och studier där arbetsmarknaden blivit global. Men migranter och flyktingar rör sig också på grund av fattigdom, konflikter och förtryck. Antalet flyktingar i världen är idag 110 miljoner. De är ofta väldigt utsatta och sårbara. Deras existens utgör ofta en källa till konflikt inte minst visavi nationalstaters intressen. I hög grad bärs ansvaret för flyktingmottagande av fattiga och utsatta länder. Mycket tyder på att flyktingströmmarna kommer att öka, på grund av klimatförändringar men även politiska kriser.

En ytterligare dimension är att idag finns mer än 45 miljoner människor i trafficking. Här finns människor som utnyttjas av tillverknings- och tjänsteföretag men även de som utnyttjas i sexhandel och prostitution. De berövas sina rättigheter och värdighet i andra människors jakt på pengar, tillfredsställelse och vinstmarginaler. Det drivs på av marknadens krav på billig produktion och billiga produkter. En ytterligare dimension är den sexuella exploateringen där många kvinnor utnyttjas i vinstsyfte. Det mänskliga lidandet och förmedringen påverkar människan på djupet och att återupprätta kräver enorma insatser.

Existentiell hälsa

Flera av dessa frågeställningar tas upp av Förenade Nationerna i de globala hållbarhetsmål som tagits fram i Agenda 2030. Här adresseras förutom miljö, migration och fattigdom även frågeställningen om existentiell och psykisk hälsa. Det moderna samhället har förändrat människors förhållande till sin egen existens och hur man ska möta sina existentiella behov är idag inte längre en självklarhet. Världshälsoorganisationen WHO har beskrivit den psykiska ohälsan som en tyst epidemi. Detta är inte en fråga som bara relaterar till väst utan är en global frågeställning.

Polarisering

Vår tid präglas av en ökad polarisering på en rad områden. Här finns spänningen mellan stad och land men även kring förhållningsätt när det gäller ekonomi och värderingar. En påtaglig problematik som påverkar globalt är att detta idag tenderar att bli mer splittrande. En aspekt är att nationell identitet och etnisk tillhörighet fått större betydelse. Det kan delvis ses som ett sökande efter identitet i en alltmer fragmentiserad värld men också som en reaktion på globaliseringen och dess konsekvenser. När den nationella eller etniska identiteten sammankopplas med politiska, ekonomiska eller religiösa intressen kan den bidra till motsättningar länder och folk emellan. Det riskerar även att försvåra fredliga lösningar.

Religion

Världen är i hög utsträckning en religiös värld även om det finns motstridiga signaler. Å ena sidan har det moderna samhället främjat sekularisering och en syn på religion som en subjektiv värdering hemmahörande i den privata sfären. Samtidig kan man dock se att religion spelar en mer avgörande roll, inte minst politiskt. Flyktingströmmar och folkförflyttningar har lett till ett mer mångreligiöst samhälle. Religionsmöten med dess särskilda frågeställningar är idag en realitet även i de länder som präglats av en kristen majoritet. Det är också tydligt att flera av världsreligionerna är missionerande. Islam har en tydlig tillväxt i Afrika, Asien och Europa. Buddhism och hinduism sprids utanför sina kärnområden.

Kyrka och mission i en förändrad värld

Tydligt är att sedan 1900-talet har den globala kyrkan förändrats. Idag har kyrkan sin tyngdpunkt i det globala syd, som idag utgör 67 % av den samlande kristenheten.² Pingstkyrkor och karismatiskt präglade kyrkor tenderar att växa snabbast. Det innebär att kyrkan i Syd har en annan förmåga att bära och forma sitt eget liv samt vara aktörer i internationell mission. Den globala kyrkan är mångfacetterad och teologiskt bryts olika strömningar mot varandra även inom kyrkor och rörelser som beskriver sig som evangelikala. Det som blir tydligt är att kyrkan i Syd blir en allt starkare röst samtidigt som väst/nord genom sina ekonomiska förutsättningar påverkar agendan. Arbetssätt och förhållningsätt omprövas i ljuset av hur kyrkan idag ser ut globalt. Vi behöver i detta se en ny roll i ömsesidighet där vi i ett gemensamt utbyte hittar vägar för mission nationellt och globalt. Kyrkan i väst behöver välkomna nya missionsinitiativ och uttryck i Europa. Missionen har blivit polycentrisk och med gemensamma krafter kan vi göra en betydande skillnad utifrån våra olika gåvor och förutsättningar. Om uppdraget är att göra alla folk till lärjungar står kyrkan fortfarande för betydande utmaningar. 85 % av världens hinduer, muslimer och buddister har inte någon kristen i sin närhet.³ Tillsammans med de sociala utmaningarna ovan visar det på det fortsatta behovet av kyrkans aktiva mission.

Den svenska kristenheten följer de tydliga europeiska trenderna med en minskad och åldrande kyrka: kyrkan minskar i antal och inflytande. Det påverkar även vår rörelse och vår förmåga som missionspartner. Det är tydligt att engagemanget för internationell mission minskat och att sekulariseringen i kyrkan påverkat vårt förhållningssätt till kyrkan i stort. Det innebär också att en yngre generation inte med självklarhet ser kopplingen till ett aktivt internationellt arbete genom mission. Samtidigt har andelen med bakgrund i andra länder ökat och de bidrar med viktiga insatser i Sverige men även för sina hemländer. Fler missionärer från Syd etablerar sig i Sverige och gör en viktig insats för Guds rike. Av yttersta vikt är att kyrkan fortsatt ser det centrala i att vårt uppdrag gäller hela världen och tar sig an den utmaningen utifrån rådande förutsättningar. Missionen tar sig också nya former då en sviktande ekonomisk bas innebär att insatser exempelvis behöver finansieras genom företagande eller anställning i lokala företag. Det finns även andra goda skäl till en förnyelse av de former som missionen tar sig i en förnyad värld där insikten att hela livet spelar en avgörande roll är en sådan aspekt. Även utmaningar som relaterar till miljö- och klimatförändringar ger anledning att hitta nya former för mission.

² World Christian Encyclopedia Procenten Kristna Globalt är konstant men var de finns har förändrats -77% av alla evangelikala kristna finns i syd

³ World Christian Encyclopedia red Gina Zurlo

Vår roll i Guds mission – Vad vi gör och hur vi gör det

Guds mission syftar till en upprättad och förvandlad värld, präglad av Guds rike. Denna mission får vi vara delaktiga i; vårt uppdrag är att bära vittnesbörd om det vi sett och hört och låta det ta sig uttryck i liv och handling i den värld vi lever i, såsom den beskrivs i vår omvärldsanalys. Vår teologiska förståelse och vår historia ger oss motivation, inspiration, utgångspunkter och riktning. Helhetssynen på uppdraget kan beskrivas utifrån tre samverkande perspektiv och ledord: Grunda, Träna, Tjäna.

Arbetets grundperspektiv

Grunda

EFK står i en baptistisk väckelsetradition med dess betoning av omvändelse och troendeförsamlingens princip. Evangelisation är grundläggande, det vill säga ”att sprida de goda nyheterna om att Jesus Kristus dog för våra synder och uppstod igen, för att som Herre erbjuda syndernas förlåtelse och Andens frigörande gåva till alla som omvänder sig och tror”⁴. Vi tror att församlingen är en central utgångspunkt för den uppgiften och grundandet av nya församlingar en naturlig konsekvens. Bland många kristna i vår tid betonas evangelisation och omvändelsens nödvändighet mindre än förr men vi håller fast vid att det är en omistlig del av vårt missionsuppdrag. För att skapa förutsättningar för fördjupad tro och ett fortsatt vittnesbörd om Jesus i det lokala sammanhanget är det nödvändigt att grunda nya församlingar. Församlingen behövs för ett forande lärjungaskap men är också en viktig aktör för att utmana orättfärdiga samhällsstrukturer.

Träna

För att vittnesbördet ska bli hållbart och få fäste i våra liv behöver vi formas och tränas. EFK har en lång tradition av att utbilda, träna och forma lärjungar och ledare. Vi vill bidra till utvecklingen av växande församlingar och organisationer så att de kan komma i funktion i sin kontext. Lärjungaträning, teologisk träning och olika former av utbildning bidrar till att stärka vittnesbördet om Jesus i den här världen. Det är centralt för både oss och dem vi samarbetar med för att kunna agera och vara församling i en föränderlig värld. Det är avgörande för vittnesbördets möjligheter och förändringsförmågan i varje given kontext. Att träna inbegriper också att stödja arbetet med lokalt fungerande strukturer och organisation. Församlingsutveckling och organisationsutveckling är väsentligt för att skapa hållbarhet och långsiktighet. Bibeln ger flera exempel på vikten av både ledarskap och organisation för att kunna genomföra det uppdrag vi som världsvid kyrka anförtrotts.

Tjäna

Att bemöta och adressera den situation som beskrivs i omvärldsanalysen är en del av vårt uppdrag och vittnesbörd. Lärjungaskap innebär att stå upp för människor vars värdighet och rättigheter kränks eller vars förutsättningar att leva ett värdigt liv hotas. I Lukas 4:18 proklamerar Jesus sitt uppdrag: ”- att frambära ett glädjebud till de fattiga,... att förkunna befrielse

⁴ Lausannedeklarationen

för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren.”⁵
Att möta människors behov och ge dem stöd och redskap att förändra sin livssituation är en naturlig del av det kristna livet i Jesu efterföljd. Genom medmänsklig omsorg, påverkansarbete och samhällsutveckling vill vi tillsammans med våra samarbetspartners bidra till att återupprätta människor, förvandla samhällen och värna skapelsen. Historiskt har EFKs sociala arbete till stor del fokuserat på undervisning och hälso-/sjukvård. Idag omfattar det även andra former av bistånd till enskilda och grupper utveckling. Samhällsutveckling lyfter blicken till ett mer strukturförändrande plan. Kyrkan har en profetisk uppgift att verka för Guds rikets värden i den mänskliga gemenskapen här och nu. ”Vi bör därför dela Guds angelägenhet att rättvisa och försoning skall råda i hela det mänskliga samhället.”⁶ Genom att på olika sätt tjäna i samhället blir vittnesbördet synligt och trovärdigt.

Alla dessa tre delar bär tillsammans den helhetssyn som präglar det bibliska vittnesbördet och Jesu tjänst och är vägledande för de områden inom vilka vi arbetar.

Arbetets organisation och tematik

För att möta samtidens frågor som lyfts fram i omvärldsanalysen och bidra till den förändring som vi ser uttryckt i Guds rike har vi valt att koncentrera våra insatser inom fyra områden. Dessa fokusområden har tagits fram av ledningsgruppen för internationella programmet (LIP) och fastställts av Evangeliska Frikyrkans styrelse. Vi tror att detta är områden där vi genom det arbete vi bedrivit har en särskild kallelse och där vi byggt kompetens över tid. Det är en nödvändig fokusering då vi inte har en förmåga eller resurser att göra allt.⁷

De områden där vi idag valt att koncentrera våra insatser är:

- ❖ Församlingsbyggande
- ❖ Mot människohandel
- ❖ Barns rättigheter
- ❖ Hållbar försörjning

Det är inte täta skott mellan dessa områden utan de överlappar och bidrar till varandra. Områdena är heller inte statiska då de relaterar till en aktuell omvärldsanalys, med ett centralt undantag. Ett bärande fokusområde är Församlingsbyggande då vi ser det som grunden för vår kallelse och församlingen som en avgörande kraft för förändring. De övriga områdena adresserar utmaningar som betydande och påtagliga i de områden där vi är engagerade och har samarbeten. Vi bygger tillsammans med våra lokala partner kompetens och erfarenheter som förutom att påverkar lokalt bidrar till oss som rörelse i Sverige och globalt. Fokusområdena Mot människohandel, Barns rättigheter och Hållbar försörjning adresserar flera av de utmaningar som blir tydliga i omvärldsanalysen. Metoder och angreppssätt skiljer sig mellan olika regioner och kontexter. Viktigt att se är att det är en huvudsaklig koncentration. I vissa områden kan arbetet behöva ställas om eller adressera en sakfråga som är trovärdighetsavgörande i den specifika kontexten, exempelvis flyktingfrågan, religionsfrihet eller hälso-/sjukvård. Det är strategiska avvägningar som

⁵ Luk 4:18

⁶ Lausanne

⁷ För en längre beskrivning och teologisk bearbetning se efk.se/fokusomraden

görs i Regionen. Då fokusområden i sig kan förändras hänvisar vi till den aktuella teologiska bearbetningen för detaljbeskrivningen av dessa fokusområden.⁸

Med avstamp i vår teologiska grund, historia och omvärldsanalys, och med grunda, träna och tjäna som bärande element, koncentrerar vi vårt arbete genom de beskrivna fokusområdena. Denna fokusering baseras också på en bedömning av hur vi, tillsammans med våra samarbetspartners, bäst förvaltar våra resurser, personal, kompetens, erfarenheter och relationer.

Kännetecken och förhållningssätt

Minst lika viktigt som vad vi gör är hur vi gör det. Mission handlar om närvaro, relationer och ett levtt liv. Därför blir ”hur” också ett vittnesbörd. Mot bakgrund av vår teologiska grund och omvärldsanalys beskrivs lite närmare några förhållningssätt som vi vill ska präglade EFKs mission och vara identitetsbärande kännetecken. Dessa kännetecken utgår från de grundvärderingar som EFK har för allt sitt arbete.

Vi påverkas av vår kultur och världsbild vilket påverkar och färgar vår mission. Kulturella skillnader, beroendeförhållande och ekonomiska förutsättningar är några faktorer som påverkar relationerna i mission. Därför behöver vi förhållningssätt och principer för att bedriva ett trovärdigt och förändrande missionsarbete tillsammans med andra. Inom internationellt missionsarbete finns ett antal perspektiv som vi tillämpar för att bidra till att skapa så goda förutsättningar som möjligt för ömsesidighet och ödmjukt syskonskap. Dessa är: Pionjäranda och gränsöverskridande, Partnerskap och samverkan, Helhetssyn, Rättighetsbaserat arbetssätt, Kulturförståelse och Sändande. Samtliga punkter är komponenter som tillsammans utgör viktiga identitetsmarkörer för oss. Komponenterna hjälper oss att bättre förstå vår roll och urskilja ett lämpligt förhållningssätt när vi tar vårt ansvar för att relatera till Kristi kropp och agerar internationellt i Guds mission.

Pionjäranda och gränsöverskridande

Grunden till överlåtelsen att vara pionjär är att Gud i Kristus har rivit murar (Ef 2:13-19) och inbjuder alla människor till sig (Apg 10:34-36). I lydnad och trohet mot evangeliet vill vi fortsätta gå över geografiska och kulturella gränser, ta initiativ till pionjärarybete och grunda nya församlingar. Det pionjärybete betyder inte bara inom nya geografiska och kulturella områden utan också att använda nya metoder och uttryck för att gestalta evangeliet. Den pionjärybete inriktningen i missionsarbetet har varit en historiskt viktig del av EFKs självförståelse och identitet. De kännetecken och förhållningssätt som beskrivs i detta dokument har mejslats fram över tid i samspel med den pionjärybete inriktningen, och ska läsas som en fortsättning på den självförståelsen.

För oss innebär denna identitet att vi är villiga att lägga resurser på att söka vägar framåt för evangeliets spridning och etablering, även i sammanhang där givna metoder, formuleringar eller tillvägagångssätt saknas. I detta vill vi kroka arm med syskon från hela världen. Vi tror på pionjärybete initiativ i partnerskap och samarbete med hela vårt omfattande nätverk av kyrkor och organisationer.

Partnerskap och samverkan

⁸ se efk.se/fokusomraden

Utifrån Jesu ord om enhetens betydelse för vittnesmålet utåt kan vi dra slutsatsen att enheten i sig är någonting att sträva efter. Vi kan även se andra positiva effekter av enhet och samverkan i Kristi kropp. Sådana effekter kan vara ett gott förvaltarskap genom samordning av resurser, att främja ett nätverk av kontakter som underlättar möjligheten att genomföra olika typer av insatser, eller att ta del av missionsinsatser och viktiga impulser till församlingsrörelsen i Sverige.

Vi betonar samverkan i mission bland annat genom att bygga långvariga relationer med partnerorganisationer, samt genom att initiera och utveckla nya former för samverkan, inte minst med nyare missionsaktörer bland våra samarbetskyrkor och partner. Denna betoning på samverkan i mission har lett till att EFK har en bred missionsekumenisk samverkan med ett betydande antal partners. Dessa relationer formaliseras i möjligaste mån i samarbetsavtal utifrån de förutsättningar som råder för respektive relation.

En överlåtelse till jämlikhet i relationerna är en värdering som vi vill ska präglja arbetet. Detta innebär att vi behandlar varandra som jämlikar mellan missionärer och nationella medarbetare, mellan män och kvinnor, oberoende av status, roller, etnicitet och funktion. Vi eftersträvar att marginaliserade grupper så väl som de väletablerade ska ha utrymme och möjlighet att bidra i Guds mission. Likt Jesus vill vi stå på den svages sida och bidra till att stärka dennes röst.

Helhetssyn

Uppdraget är hela evangeliet till hela människan i hela världen. Vi tror att evangeliet svarar på människans alla olika behov i sin helhet. Vi tror på motsvarande sätt att människor tar del av de goda nyheterna om Guds rike både genom kyrkans ord och kyrkans handlingar. Förkunnelsen med ord och förkunnelsen genom handling för social rättvisa är likvärdiga och kompletterande uttryck för evangeliets fullhet. Olika situationer kan kräva olika betoning; ibland är bibelöversättning på det egna språket det som behövs, en annan gång kunskap genom utbildning, eller läkarvård, eller tillgång till rent vatten. Eftersom behoven ser olika ut runt om i världen sänder vi människor med olika kompetenser till olika uppdrag för att fler ska få ta del av Guds upprättelse i deras liv. Tillsammans med våra lokala partners arbetar vi för att fler får ta del av de goda nyheterna genom alla dessa olika uttryck för Guds mission i världen.

Rättighetsbaserat arbetssätt

Ett rättighetsbaserat arbetssätt utgår från varje individs okränkbara värde och värdighet. Alla människor är lika inför Gud, skapade till Guds avbild till frihet och gemenskap, med både rättigheter, skyldigheter och ansvar, och med makt över sitt eget liv. När vi tar emot Jesus ger han oss rätten att kallas Guds barn (Fotnot: Joh 1:12). Bibeln talar också om auktoriteter och makthavare, som ytterst har fått sin makt från Gud. De har ett ansvar både gentemot Gud och gentemot de människor som de har makt över.

Med ovanstående människosyn behöver missionsinsatser mejslas fram i samspel med det lokala sammanhanget. Viktiga dimensioner av ett rättighetsbaserat arbetssätt inkluderar deltagande, icke-diskriminering, transparens och ansvarsutkrävande/ansvarstagande. Det innebär att lyssna in människors egna perspektiv och prioriteringar, att behandla alla lika, att vara öppen och förebygga korrupktion, samt att stå på den svages sida gentemot makthavare.

Vi vill vara en rörelse som söker sig till dem som andra blundar för och som inte anses prioriterade. Dessa människor och sammanhang skulle kunna beskrivas som ‘minst sedda, minst nådda’. Det kan handla om både geografiska områden och ignorerade grupper. Vi vill stå upp för deras mänskliga rättigheter, inklusive rättigheten att få höra evangeliet. Jesus levde inte sitt liv i maktens centrum (Jerusalem) utan sökte sig till marginalerna för att möta behövande människor och vittna om Guds rike. Jesus beskriver Fadern som den som lämnar de 99 fåren för att finna det enda förlorade (Matt 18:12-14). Vi vill ha samma riktning som Jesus.

Kulturförståelse

Vi är kallade att gå över gränser och i gränsöverskridande arbete är kulturmötet en avgörande faktor. Kultur är en grupps förståelse av världen uttryckt i beteenden, värderingar och världsbild. Lausanne deklARATIONEN betonar att: ” Evangeliet förutsätter inte att det finns kulturer som är förmer än andra ”. Ingen kultur är överlägsen eller normerande – alla kulturer innehåller både goda och av synden besmittande drag. Vi utmanas därför att vara kreativa i vårt möte med andra kulturer.⁹ Slutsatsen är att om vi skall möta människor med hela evangeliet behöver vi möta människor där de är och förstå både vår egen och deras kultur. Att förstå och anpassa sig till kulturen är i förlängningen en del av inkarnationen (Fil 2:5-7) gör evangeliet synligt och begripligt i världen. Alla typer av insatser som vi är en del av behöver relatera till kulturella aspekter där en rad parametrar som värderingar och sedvänjor kan vara avgörande för arbetets förmåga att skapa den förändring som vi och vår samarbetspartner eftersträvar. Det innebär också att evangelisation och förkunnelse få annorlunda former utifrån hur en kultur fungerar. Kulturförståelse är centralt i vårt internationella arbete, för missionärerna, i arbetet och i relationerna till partnerkyrkor och samarbetspartners. Kulturförståelse skall inte heller ses som ett nödvändigt ont. Det utgör grunden för förmågan att förtroendefullt arbeta tillsammans och ger oss en större bild och lär båda parter någonting om Gud och hans rikedom. En god kulturförståelse kräver tid, relationer, självreflektion och teologisk reflektion och grundläggande kunskaper om den aktuella kontexten som exempelvis språk och det lokala sammanhanget. Det är ett ständigt pågående arbete då kulturer inte heller är statiska. Med tanke på det internationella arbetets ställning i vår rörelse är kompetens kring kulturförståelse värdefull för församlingar, organisationen och rörelsen som helhet.

En förlängning av kulturförståelse är att vi behöver vara vaksamma över att vi behåller vår integritet som Jesu efterföljare. Vi vill eftersträva att låta vår förståelse av vad det innebär att vara kyrka präglas av bibelordet, Andens ledning och seriös teologisk reflektion. Vi vill vara öppna för att detta kan innebära att vi behöver våga pröva våra antaganden om hur kristen tro tar sig uttryck, för att med större klarhet kunna urskilja Guds verk i våra egna och andra människors liv. Vi tror att vi som missionsrörelse behöver orka leva i ett motkulturens spänningsfält. Ett spänningsfält där vi som kulturella varelser gör vårt bästa för att hålla armlängds avstånd från att sekularisering, identitetspolitik, nationalism eller andra allianser sätter avtryck på vår teologi och vårt gemensamma missionsarbete

Sändande

⁹ Lausandeklarationen punkt 10

När världen präglas av polarisering, stärkta gränser, begränsad rörelsefrihet och nationalistiska intressen är det än viktigare att fortsätta bygga relationer och samarbeten internationellt – i Kristi kropp tillhör vi varandra och vi behöver göra vår del för att sträcka ut en partnerskaps hand för att det ska vara möjligt att kroka arm med våra syskon i andra delar av världen. Vi lär av varandra, utbyter erfarenheter, delar tron och bygger tillsammans ett ömsesidigt syskonskap som vittnar om och utbreder Guds rike. Vi sänder människor för att Gud i sin vishet sänder människor för sitt namns skull. Grunden är Guds egen sändning utifrån Johannes 20:21 – att vi är sända med samma sändning som Sonen är sänd av Fadern till världen – för världens frälsning.

Att möjliggöra sändandet är en gemensam angelägenhet för rörelsens församlingar och våra partner. Vår erfarenhet är att trofast sändande och närvaro bland våra partnerorganisationer medför ökat ömsesidigt förtroende och den typ av transparens som kommer av relationellt samarbete. Arbetet bär bättre frukt när vi gör det i nära partnerskap med lokala organisationer, och partnerskapet kräver trofast sändande av inte bara ekonomiska resurser utan också människor som ser, uppmuntrar och bidrar med kompetens. Vi underordnar oss ett medarbetarskap och en ömsesidig omsorg som föder långsiktighet och uthållighet, snarare än att försöka tidseffektivt och transaktionellt förmedla ekonomiska projektbidrag i utbyte mot rapporter. Vi behöver att vi relaterar till den världsvida kyrkan, och den världsvida kyrkan behöver relatera till oss. Det blir då också viktigt att vara en mottagare. Vi tillhör varandra och den tillhörigheten innebär sändande.

Avslutning

Grunddokumentet tar sitt avstamp i Guds mission. Utifrån vår teologiska förståelse, vår historia och de erfarenheter vi gjort, har arbetssätt och principer växt fram i samarbete och samtal med samarbetspartners, kyrkor och missionsnätverk. I mötet med den värld vi lever i formas uttrycken och det faktiska arbetet. I det mötet identifieras också med vad och inom vilka områden vi arbetar. Vårt arbete som det formats, de värderingar och förhållningsätt som vi har, definierar vår roll i Guds mission. Det är dock inte en roll som är statisk utan formas i mötet med den globala kyrkan och dess förändringar. De kännetecken som vi vill ska präglade oss blir ytterligare incitament för det vi beskriver som vår roll. Över tid har både hur och vad vi gör i mission förändrats. Tydligt är att vi är en medaktör, där vi tillsammans med andra hittar de vägar som vi ska gå. De värderingar vi bär gör att samarbete och ömsesidighet blir centralt. Det innebär inte en passiv roll men kännetecknas av en förståelse att vi har olika bidrag in i de olika insatserna. Vi tror ytterligare att vi tillsammans med andra bäst urskiljer Guds röst. Utifrån vårt arbete har vi långa och djupgående relationer både i enskilda länder och globalt. En del av att vara en medaktör är att på olika sätt koppla samman människor, kyrkor och organisationer. Det kan bli ett avgörande bidrag för enskilda partner och sammanhang, inte minst när det gäller nya initiativ. Utifrån våra resurser, gåvor och erfarenheter kan vi på olika sätt vara en möjliggörare. Genom att sända människor, stödja nyckelpersoner, förbön och att synliggöra situationer, för att nämna några aspekter, kan vi påtagligt göra skillnad. Vi kan vara en röst utifrån som kan stödja det lokala ledarskapet inför nya utmaningar. Genom att sända människor kan vi också bli en brygga mellan olika kulturer. Vi ser att våra relationer och nätverk gör att vi kan bidra till att se nya områden där vi tillsammans kan verka och ta nya initiativ för Guds rike. Tillsammans med andra behöver vi se områden som inte berörts av evangeliet i dess fullhet. Nyckelordet för missionsarbete i vår tid är tillsammans. Därför är även mottagande och skapa förutsättningar för andras initiativ i Sverige en

trovärdighetsfråga. Vi tror att vår egen erfarenhet som sändare kan hjälpa missionsorganisationer, samarbetspartners och kyrkor att få en plattform som även påverkar Sverige.

I det här dokumentet har vi beskrivit vår teologiska grund, vår historia, vår omvärld, vårt arbete och vår roll. Som ett återkommande tema har vi velat teckna bilden av hur allt hänger ihop; vi är en del av Guds mission, vi är en del av en brusten värld, vi är en del av globala kyrkan och det är tillsammans som församlings- och missionsrörelse som vi fullgör uppdraget, missionen.

Vår väg är fortfarande att på olika sätt fullfölja uppdraget att göra alla folk till lärjungar. Genom ett troget vittnesbörd som berör hela människans situation med kännetecken och förhållningsätt som avspeglar Guds rike. Grunddokumentet formar en utgångspunkt för vårt gemensamma arbete och ger en riktning för både strategi och samarbete.